

Τριμερής Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ

**News
analysis**

ΤΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΧΑΡΙΤΟΥ

Εξόχως επεισοδιακή αποδείχθηκε η περασμένη εβδομάδα για την ισραηλινή διπλωματία. Η παρασκηνιακή συνάντηση που πραγματοποιήσαν στη Ρώμη ο ισραηλινός ΥΠΕΞ Ελι Κόεν και η λίβυα ομόλογός του Νάιλα Αλ Μανγκούς, θα μπορούσε μελλοντικά να αποδειχθεί ότι συνετέλεσε στην εξομάλυνση των σχέσεων Ισραήλ - Λιβύης. Ωστόσο, η άκαιρη γνωστοποίησή της, που

προκάλεσε η ισραηλινή πλευρά, κατέληξε σε φιάσκο, αναγκάζοντας την κυβέρνηση της Τρίπολης να νίψει τις χείρας της και να υπαναχωρήσει.

Παρότι ο ισραηλινός ΥΠΕΞ με δήλωσή του υποστήριξε ότι η γνωστοποίηση της συνάντησης είχε προσυμφωνηθεί με την κυβέρνηση της Τρίπολης υπό τον Αμπντούλ Χαμίτ Ντμπέμπε, είναι εύλογες οι επικρίσεις της ισραηλινής αντιπολίτευσης, εκφράζοντας το ρητορικό ερώτημα «ποιες άλλες αραβικές/μουσουλμανικές κυβερνήσεις θα τολμήσουν να εμπιστευθούν ξανά το Ισραήλ;» όταν η μυστικότητα θυσιάζεται χάριν αναρτίσεων στο Facebook.

Παράλληλα με αυτήν την ατυχή εξέλιξη - η οποία ουσιαστικά, αντί να προωθήσει τις σχέσεις Ισραήλ - Λιβύης, ουσιαστικά τις πάγωσε άγνωστο

για πόσον καιρό ακόμα - ένα δεύτερο γεγονός έτυχε παρόμοιας επικοινωνιακής διαχείρισης εκ μέρους των Ισραηλινών, αυτή τη φορά σε σχέση με τη Σαουδική Αραβία. Ενώ συζητείται σοβαρά πώς τελικά το Ριάντ θα αποδεχθεί ένα νέο πλαίσιο στρατηγικής συνεργασίας με τις ΗΠΑ, που θα περιλαμβάνει και την εξομάλυνση των σχέσεων με το Ισραήλ, ένα τυχαίο γεγονός βρέθηκε ουσιαστικά να «εκθέτει» το Ριάντ, ότι δήθεν μειώνει τις αντιστάσεις του στις αντίρροπες παλαιστινιακές πιέσεις - κάτι που δεν είναι απαραίτητα αληθές. Συγκεκριμένα, τα ξημερώματα της περασμένης Τρίτης αεροδρόμιος της εταιρείας των Σεΰχων με 128 ισραηλινούς επιβάτες αναγκάστηκε να προσγειωθεί στην Τζέντα λόγω τεχνικής βλάβης. Η παροχή φιλοξενίας στους ισραη-

με ανοικτά ζητήματα

λινούς επιβάτες σε ξενοδοχείο της πόλης και η αυτονόητη επιστροφή τους στο Ισραήλ με ειδική πτήση προς το Τελ Αβίβ παρουσιάστηκε στα ισραηλινά ΜΜΕ ως «ιστορικό γεγονός», υπονοώντας ότι αποτελεί «προμήνυμα εξομάλυνσης».

Πέραν του ότι η Σαουδική Αραβία ήδη από πέρυσι επιτρέπει σε ισραηλινά αεροπλάνα να διασχίζουν τον εναέριο χώρο της, φαίνεται ότι στο Ισραήλ λησμόνησαν ότι το 1995 αεροσκάφος της ιρανικής low-cost εταιρείας Kish Air προσγειώθηκε στη στρατιωτική βάση Οβντά του νοτίου Ισραήλ (λόγω αεροπειρατείας), με τις ισραηλινές αρχές να πράττουν τα αυτονόητα: πάνω από 300 ιρανοί επιβάτες περιφέρονταν στην ισραηλινή αεροπορική βάση

μέχρι να ανεφοδιαστεί το αεροπλάνο, ενώ οι ισραηλινές στρατιωτικές μοίραζαν επιτραπέζια παιχνίδια στα παιδιά των επιβατών υπό τον φακό της κρατικής ισραηλινής τηλεόρασης, προσπαθώντας να ηρεμήσουν τα ανήσυχα βλέμματα των γονιών τους. Και βεβαίως, τίποτε από όλα αυτά δεν οδήγησε σε κάποια βελτίωση του κλίματος μεταξύ Ισραήλ και Ιράν. Επρόκειτο για ένα τυχαίο γεγονός, που (ορθά τότε) αξιοποιήθηκε επικοινωνιακά, κυρίως για εσωτερική κατανάλωση. Απόδειξη: πολύ λίγοι είμασθε όσοι το θυμόμαστε ακόμα.

Τα δύο αυτά, όχι και τόσο ασύνδετα, γεγονότα, καλό θα ήταν να ληφθούν υπόψη πανταχόθεν, ενόψει της σημαντικής τριμερούς συνάντησης ηγετών Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ στη Λευκωσία. Οι επικοινωνιακές

τακτικές φυσικά και έχουν σημασία, ειδικά όταν διατηρούν το πολιτικό momentum. Ηρθε όμως η στιγμή της ουσίας. Παραμένουν ανοικτά τα ζητήματα του κοιτάσματος Αφροδίτη και των αιτών προοπτικών ανάληψης ρόλου από Ελλάδα και Κύπρο στον ενεργειακό χάρτη. Προστέθηκαν ερωτήματα και για τη χρηματοδότηση του EuroAsia Interconnector – πέραν των γνωστών άλυτων ζητημάτων κυριαρχίας.

Η επικοινωνιακή πτυχή των τριμερών είναι σημαντική, αλλά η ουσία είναι σημαντικότερη.

Ο δρ Γαβριήλ Χαρίτος διδάσκει Ιστορία των Πολιτικών Σχέσεων Ελλάδας - Ισραήλ - Κύπρου στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Είναι ερευνητής του **ΕΝΙΑΜΕΠ** και του ισραηλινού Ινστιτούτου Μπεν-Γκουριόν